

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SELMECZ-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS-, A F. M. K. E. SELMECZBÁNYAI VÁLASZTMÁNYA- ÉS A MAGYAR TURISTA-EGYESÜLET SZITNYA-OSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

HIRDETÉSI DIJAK:

Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.
Nyilttár díja soronként 20 fillér.

Feloldó szerkesztő és lapfajdos:
KUTI ISTVÁN.

Az expediciót s hirdetéseket illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

Megjelen minden vasárnap.

A november havi rendes közgyűlésről.

Ha feltámadhatnának az ősi időkben élt selmeci polgárok szellemei; ha örök álmukból felébredhetnének Selmec-Bélabánya város megalapítói; ha e városnak kiváltságokat és nagy jogokat adó magyar királyaink, IV-ik Béla királytól kezdve, mind tanui lehetnének a mostani viszonyoknak: aligha nem megdöbbenék azon, hogy annyi nehéz küzdelmi századok múltán akadhat oly polgára e városnak, a ki az ősi jogokról le akar mondani és e legősibb sz. kir. bányavárost dekadens módon a közönséges nagyobb faluk, modernül mondva, a nagyközségek sorába akarja degradálni.

Igazán, rettenetes egy indítvány volt az, melyet Kachelmann Farkas m. kir. bányatanácsos, egy Szászországból még a XVIII. században ide bevándorolt német család ivadéka e közgyűlésen meg mert kockáztatni: hogy Selmec-Bélabánya sz. kir. bányaváros közönséges nagyközséggé deválválódjék.

És miért?

Mert e város községi pótdóját a folyton emelkedő és haladó igényeknek megfelelőleg emelni kellett.

Gondolt-e az indítványozó arra, hogy e város alapítói mily nehezen és nagy küzdelmek és áldozatok árán szerezték meg autonóm jogaikat? Gondolt-e arra, hogy ép ezen önkormányzati jogok tartották fenn-e város prestigéjét a felvidéken mostanáig? — Hogy nemcsak az itt ősi idők óta fűzött bányászatnak, hanem a kiváltságos jogoknak is köszönhető az, hogy a bányászati akadémia és utána az erdészeti akadémia is itt alapított? Tudja-e, hogy e városnak legújabbán örösi része jutott a magyar hazafias miszióból? Hogy képzelhetetlen a tót nemzetiségi állapotok közé beékelte városunk, városi minőségűvel nélküli volta, hogy hazafias köteletségének és feladatának megfeleljen? Hogy merő lehetetlenség, hogy a törvényhozó magyar országgyűlés, melynek foruma elé kerülne a kérdés, megendné, hogy e tekintélyes törvényhatóságú város nagy községgé alakuljon?

De mivé lenne e város mint nagyközség?

Semmiféle fejlődésre igényt nem tarthatna. Vasuti és más kulturális aspirációk kielégítenek maradnának.

Iparosaink lasudan vagy tönkre menének, vagy kénytelenek volnának kivándorolni.

A kincstári bányászatra, melynek adminisztrációja nagyon is alapos és gyökeres revízióra vár, az állam annyi áldozatot nem hozna, mint most hoz.

Hát a vagyont és terheket, hogy osztjuk fel Bélabánya, Hodrus, Steffultó és Fuchslóhal?

Már gyakorlati kivihetlenségénél fogva is egy szőrnyszülött azaz idea, hogy nagyközséggé legyünk.

E törekvés ezen felül a hazafiatlanság épen nem kellemes szagát is magán hozhatná. —

El vele!

Városunk már sokkal rosszabb anyagi helyzetben volt a múltban és autonómiájáról még sem mondott le.

Most is így lesz! — —

A nagyközséggé való átalakulás a terheket sem csökkentené, legalább nem oly mérvben, mely arányban állana a város ez általi súlyedésével. — — —

A közgyűlésről szóló tudósításunk ez:

Elnök: Lits Gyula főispán.

Jegyző: Sztancsaj Miklós főjegyző.

Jelen vannak: Ács József, Ágtalvi Alajos, Altman Imre, Arthold Géza, Bencze Gergely, Cseh Lajos, Faller Károly, Fizoly Károly, Goldfusz Mihály, Greguss Antal, Heinecz Hugó, Hell Jakab, Hidvéghy Árpád, Joerges Ágost, Kachelmann Farkas, Kapp Jakab dr., Krausz Kálmán, Krausz V. G., Krepuska Lajos, Krukovszky Károly, Lestyánszky József, Marschalkó Gyula, Muszka József, Oszvald Gusztáv, Panek Ödön, Pauer János, Paulovits József, Podhragay Pál, Rosenfeld József, Richter Ede, Sobó Jenő, Stuller Gyula dr., Steiner Bernát, Schwartz Ottó dr., Szekely Vilmos, Szilinyai József, Sztankay Ferenc, Toth Imre dr., Velits György, Walmráth Nándor, Wankovits Lajos, Uchlibetz Mihály, Zahn Ágoston Zólyomi Imre törvényhatósági bizottsági tagok.

Lits Gyula főispán kilenc órakor megnyitja az ülést felhíva a törvényhatósági bizottság figyelmét arra a fontos tárgyra, amely a mai gyűlés tárgyai között van, a város jövő évi költségvetésére. Azon reményének ad kifejezést, hogy a közgyűlés tagjai a már ismert bölcsességgel fogják letárgyalni azt is.

Tárgysorozatán kívül Toth Imre dr. biz. tag jelentkezik szólasra, aki előadja, hogy erkölcsi értelet készíti szólasra, igazolni akarva azt, hogy ő aki amióta Selmecbányára jött mindig tevékeny részt vett a város közügyeinek intézésében, mezőgazdasági és kulturális fejlődésének munkálásában, miért vonult vissza három év óta a közéletben való szerepléstől. Tizenöt év előtt egy ajánlatot tett a városnak, a város kulturális, népi-velési ügyének fejlesztésére és magyarosításának elősegítésére, t. i. hogy az utak és kopár területek belásítására ingyen ad annyi diófát, amennyi csak szükséges. Ajánlata elfogadattván 1898-ig folyt is az utak és kopár területek kifásítása, akkor azonban hajsza indult ellene, ami miatt a diófák ajándékozását beszüntette s ő maga is visszavonult a szerepléstől s három évig csak passzív nézője volt a város ügyei vezetésének. — Most megint tevékeny részt akar venni mint törvényhatósági biz. tag a város ügyeinek vezetésében, kéri azonban a főispánt, hogy esetleges meglátádatásoktól őt védje meg.

Lits Gyula főispán kijelenti, hogy mint már többször kifejezte, s mint a törvényhatósági bizottság tagjai már meg is győződhetek, neki mindig különös gondját képezte az, hogy szólás szabadsága senkinek ne korlátozassék. Biztosítja a felszólalót, hogy ez elvét mint mindenkivel, úgy vele szemben is érvényre juttatja.

Következett a rendes tárgysorozat letárgyalása.

A polgármesteri jelentés megemlékezett arról, hogy a városi pénztár a múlt hóban is pénzügyi zavarokkal küzdött, minek oka különösen az volt, hogy a Popper cég, mely az erdőték bérli, a fizetéseket nem teljesítette pontosan. Részvétellel emlékezik meg a jelentés a törvényhatósági bizottság egy régi érdemes tagjának, Scholtz Vilmosnak a múlt hóban történt elhalálozásáról. A közgyűlés elhatározta, hogy elhunyt tagjának halála fölött részvétét jegyzőkönyvileg fejezi ki s erről az elhunyt családját értesíti.

Felolvasottát a Svehla Gyula biz. tag köszönő levele azért, hogy a törvényhatósági bizottság őt miniszteri tanácsossá való kinevezésekor a közgyűlésből üdvözölte.

Éljenzéssel vételet tudomásul. Tudomásul vételet a Magyar Földtani Társulat köszönete a város szives vendéglátásáért; a m. kir. belügyminiszter leirata a város 1901. évi költségvetésének jóváhagyása tárgyában; a m. kir. földmivelügyi miniszter rendelete, melylyel megengedi, hogy a m. kir. állatorvos a községi állatorvosi teendőket is végezze.

Megválasztattak a központi választmány tagjait: Altman Imre, Händel Vilmos, Heinecz Hugó, Vadas Jenő, Jezsovits Károly, Krausz V. György, Krausz Kálmán, Nyitray László, Oszvaldt Gusztáv.

táv, Svehla Gyula, Sztancsaj Miklós, Wankovits Lajos.

A költségvetési vita.

Efogadtatták a tanácsnak az a javaslata, hogy a bor és hufogyasztási adók 1902. január 1-től a II. fokozati árszabás szerint szedessenek. Ennek megengedése iránt kérték intéznie a m. kir. pénzügyminiszterhez.

Efogadtatták a tanácsnak az az előterjesztése is, mely szerint 1902. évi január 1-től házberkrajcár szedésére vonatkozó szabályrendeletet léptet életbe. Ezzel mintegy 14.000 korona évi több jövedelme lesz a városnak.

A városi adósságok konvertálásának ügyénél Csányi Ottó, Pauer János, Sztinyai József hozzászólása után elfogadta a közgyűlés azt a konvertálási és törlesztési módot a melyet Agfalvy Alajos, Pauer János és Schwartz Ottó dr. ajánlottak.

A Dolinán levő vágóhídi korcsmát Csányi Ottó, Sztancsaj Miklós, Sztinyai József és Zolomy Imre felszólalásai után Dorn Frigyesnek adja ki bérbe a közgyűlés.

Következett ezután a tárgysorozat legfontosabb tárgya, a város 1902. évi költségvetésének tárgyalása.

E tárgyhoz először Kachelman Farkas biz. tag szólott hozzá:

Kijelenti, hogy a költségvetést általánosságban sem tartja elfogadhatónak, nem pedig azért, mert az olyan rendkívüli terheket ró a város adófizető polgáira, amelyet azok nem bírnak meg. Ő itt is ott is azt hallja, hogy a város halad; sajnos azonban más meggyőződésben van. A város jövedelmei apadóban vannak, a bányai ipar, ami a lakosság főkereslet-forrása, csak áldozatok árán tartja fenn a pénzügyi kormány, s biztosan tudja, hogy restringáltan fog a bányászat, mivel az ezüst, amit az itteni bányákból nyerünk, értékben hovatovább csökken. Más ipar pedig itt nem virágozhat; látjuk, hogy most is megint pang a kis ipar és kereskedelem, a lakosság nagy része bányamunkás és tisztviselő, ezeknek a megélhetése is folyton drágul, a polgárok jövedelme pedig nem elegendő azoknak a költségeknek elviselésére, a melyeket a város adminisztrációja a jelen szervezetben megkíván. Ő tehát a jelen nyomasztó terheinek ismeretében és a reménytelen jövő biztos előre látásában azt javasolja, hogy a város mondjon le a törvényhatósági jogáról most, mikor magán vagyona még nincs egészen felemészítve s alakuljon át nagyközséggé.

Tóth Imre dr. szintén nem fogadja el a költségvetést még általános tárgyalásra sem. Ő ezelőtt három évvel figyelmeztette a törvényhatósági bizottságot, hogy az erdőgazdaság nem helyes, akkor nem vették figyelembe, most a költségvetés maga ad neki igazat. Fölhozza, hogy mi hibák történtek a mult erdőgazdálkodásban, ami miatt évtizedek mulva sem lesz az erdőnek az a jövedelme, amelyeknek alapján a város szervezete berendezkedett. Csalakozik a Kachelman Farkas indítványához, mert a lakosság így képtelen megbírni a terheket, amelyeket a város mostani adminisztrációja rá ró. — Nincs ipar, kereskedelem, csak a bányászat, ami pedig szintén hanyatlóban van. Selmecebányának nincs az a fekvése, mint más vidéki városoknak, amely fejlődhetik ipara, kereskedelme, vagy a föld termése által. Itt a városnak főjövedelmi forrása az erdő volt, ez a jövedelem azonban hosszú időre nagyon csökkentetett s így nincs más mód, minthogy a város a mostani költségvetés szerveztétől meneküljön a municipális jogáról való lemondással.

Sztankay Ferenc szintén e mellett nyilatkozik. Nem akar rekriminálni, de kijelenti, hogy a város

lakossága ma nincs abban a vagyoni állapotban, mint akkor, mikor a város a municipális jogot megnyerte. Ennek a városnak virilistái másutt szöbe se jönnének,

Sobó Jenő nem csodálkozik, hogy ilyen javaslatok hangzottak el, mivel a terhek tényleg igen nagyok és kilitás sinec arra, hogy kisebb legyenek. Ámde mindazonáltal ez idő szerint még nem mondana le a városnak évszázadok óta birt szép jogáról, ha olyan modus vivendi találtatnék, amely a város törzsvagyónának megőrzését lehetővé tenné. Szerinte ez a modus vivendi az, ha a város gazdasági, szervezeti ügyei megvizsgálatnak és minden mód felhasználatik, hogy a kiadások csökkentessenek. Ajánlja, hogy egy vizsgáló bizottságot küldjön ki a törvényhatósági bizottság saját kebeléből a költségvetés felülvizsgálatára.

Sztinyai József kir. tanácsos polgármester kijelenti, hogy a Kachelman Farkas, Tóth Imre dr. és Sztankay Ferenc által fölvetett kérdés nem tárgyalható, azzal tehát nem is foglalkozik. — Kifejti, hogy a városi adminisztrációs költségei fokozatos növekedésének nem a város tanácsa és a tisztikar az okai, hanem a folyton szaporodó új törvények, melyek hovatovább több terhet rónak a városokra. Elfogadja a Sobó Jenő biz. tag javaslatát egy bizottság kiküldésére, — kéri azonban, hogy a költségvetést e gyűlésen tárgyalják, mert az a lehető legalaposabban át van vizsgálva a tanács és a gazdasági bizottság által.

Heincz Hugó orsz. képviselő biz. tag: Mint e régi, nagy multú város polgárának és szülötlenek fáj az, hogy e teremben, melyben annyi fontos és a város érdekét és haladását célzó határozatok hozattak, ma incidentaliter fölvetett olyan dolgokat hallott, amelyek e város multjához nem illenek. Hiszi, hogy azok a kik e város régi jogának megseborbitását indítványozták, nem fontolták meg kellően a dolgot, s ezért ez indítvánnyal nem is akar bővebben foglalkozni. Nem fogadhatja azt el, amit Kachelmann biz. tag mondott, hogy a bányászat hanyatlik és hanyatlani fog, mert ép a legutóbbi időben a bányászterence a bányavezetők komoly szakmunkájával társulva olyan eredményeket tud felmutatni, amely méltán engedi reményleni a bányászat újabb való felvirágoztatását. Ezt reményli, azt meg tudja, hogy a kormány nem fogja elhagyni ezt a várost, amely a multban annyi szolgálatot tett az országnak s a mely kulturája, hazafisága, alkotászkészsége által ma is első helyet foglal el a vidéki városok között. Toth Imre biz. tag. érdemeit méltalja ezután, melyeket ő a kultúra, a népnevelés és a város közzgazdasági viszonyainak előbbrevitelében szerzett. Elismeréssel van az ő önzetlen, hazafias munkálkodásáért s arra kéri hogy tudását, agilitását fordítsa ezután is a város érdekeinek előmozdítására s a régi dolgok bolygatásával hagyjon fel, mert ezzel célt nem ér s csak fölösleges izgalmak támadnak abból. Bár mennyire nagyra becsüli is azonban az ő tudását, nem tudja elhinni, hogy az erdő, a város fő javai, ne lennének többé oly jövedelmezők mint a multban. Sztankay Ferencnek, aki az itten lakók szegénységét, nyomorúságát hozta föl, azt válaszolja, hogy Selmecebányán az embereket nem hordak szerint mérik, itt ősidők óta a lakosok intelligenciája volt a mérték. (Hosszantartó éljenzés és taps.) Ez az intelligencia szerezte meg a városnak a multban is a hirt és becsülést s ez az intelligencia ma sem csökkent de gyarapodott: ezért nem lehet, nem szabad arról beszélni, hogy a mit az ősök megszereztek e városnak, mi azt könnyelműen eldobjuk magunktól. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Sztancsaj Miklós v. főjegyző Deák Ferenc két mondasának idézésével kezdi felszólalását azokból, mert Deák Ferenc képe alól éppen azou

oldalról indítványozzák, hogy nagy községgé alakuljunk. Deák Ferenc képe néz reánk. Deák Ferenc mondata volt intőleg, hogy azon jogokat, melyeket fölünk elrabolnak, melyektől erőszakkal megfosztanak — még visszaszerezhetjük, de a mely jogról önként monduk le, az örökre elvesztet s hogy ha a mellény rosszul gomboltuk be, azt újra kell gombolni. E két mondasból vonja le következtetéseit a felszólalásokra s kifejti, hogy a nagyközséggé alakulás nemcsak azért káros, mert jogelmondás lenne, de azért is, mert az indítványozók rendkívül csalatkozónakabban, hogy ez által takarékoskodnak, mert szerzeti jogokról levén szo a mai tisztikar nem érezhető egyszerűen szélnek, azokat fizetni vagy nyugdíjazni kellene s az ebből származó terheken kívül fizetni kellene külön a vármegyei pótdókat, melyeket most nem ismerünk; a mig tehát a mai tisztikar ki nem hal — a megterhelhetés kettős lenne. Tény, hogy az erdőgazdaság jövedelme apad, de hiszen még emlékeztetünk, hogy midőn a tisztviselői fizetések feiemeléséről volt szó, akkor a város szakközegű nyilatkozott, hogy az erdő jövedelme csökkenteni nem fog sőt évről-évre emelkedni, ha csak az értékesítési viszonyok nem változnak, mert a fatömeg biztosított s meg lesz; ime kiderült, hogy erdőegés, természeti csapások nem aszaltották a fatömeget, az értékesítési viszonyok sem lettek kedvezőtlenebbek — de a jövedelem nincs meg, mert hiányzik a fatömeg. A hatóság akkor a biztosnak állított jövedelmek szerint bánt el a kiadásokkal is s nem riadt vissza oly követelések effectuálásától, melyek a haladást szolgálták, ma beláthatjuk, hogy a mellény rosszul volt begombolva, a bevételek nincsenek meg úgy, mint azt akkoriban biztosították, ezért még nem kell nagy községgé visszaalakulni, de gomboljuk újra a lájblit s mitután e munkát már elvégezte a gazdasági szakbizottság és a tanács, mert minden fölösleges sallangot leborotvált a költségvetésből — ajánlja a költségvetést érdemében s a részletes tárgyalás alapjául elfogadni.

Miután Kachelmann Farkas, Dr. Tóth Imre és Sztankay Ferenc félreértett szavak helyreigazítása címén szóáltak fel s védtek utolag álláspontjukat Lits Gyula elnöklő főispán az általános vitát bezárva a következő értelmű beszédben összegezte a vita anyagát. „Két javaslat van, az egyik, hogy a város mondjon le a törvényhatósági jogról s alakuljon vissza nagy községgé, a másik a Sobó bányatanácsosé, hogy egy szakbizottság küldessék ki a költségvetés felülvizsgálására. E két indítvány elsje szavazással el nem dönthető, mert a törvény előírja a módot, mely mellett az indítvány tárgyalható — az be nem tartatott s így a szavazást csak oly értelemben rendelheti el, hogy a költségvetést általában a részletes tárgyalás alapjául elfogadják e vagy sem? Mielőtt azonban a kérdést feltenné az ügyre vonatkozó egy-két gondolatát és észrevételét nem hallgathatja el. Dr. Tóth szerint rossz volt az erdőgazdálkodás és sok hiba, büns mulasztás volt a multban, miért nem élt bárki is törvényadta jogával akkor, mikor a mulasztást észrevette, miért nem jelentette be a polgármesternek, s ha tőle nem nyert orvoslást miért nem szólalt fel a közgyűlésen, vagy ha azt is megtette sikertelenül, miért nem fordult a pártatlan miniszterhez? Utólagos recrimináció céltalanok, a maga idején az erélyes közbelépés üdvös, de az utólagos céltalan bírálat eredménytelen marad mindig — azért hát a multkalka ne foglalkozzunk. A mi azt illeti, hogy Selmecebánya nagy község legyen — azt jegyzi meg, hogy csak csodálkozásának adhat kifejezést, hogy egy nagy multú város polgári, melyet az egész országban tisztelettel említenek, olyan könnyelműen dobhatnak el maguktól azt a szép jogot, melyet megszerezni is dicsőség, annál inkább megtartani és érte küzdeni s áldozni. A kik azt indítványozzák csalódnak, nem

csak azért, mert alapos bírálat és következtetés nélkül tettek indítványt, de csalódnak abban is, hogy a gyakorlatot nem ismerve nem számíthatnak arra, hogy az élet, a közigazgatási élet gyakorlata nem támogathatja állításait. Azt gondolják-e, hogy Selmecebánya nagy község ügyeit vezetheti Berencsfalu bírása? nem jogképteliséggel bír, minden tekintetben kvalifikált bíróra lenne szükség továbbra is? s vajlon ez a nagyközségi bíróság volna-e s feljön ez a nagyközségi alulmaradhatna-e mostani polgármesterfizetésén? Az erdőt sem kezelhetné a kisbíró vagy valamelyik esküdt, tanácsbeli, hanem bizonyára szakértő kellene hozzá, még ha államilag kezelnének is, akkor is meg kellene fizetni a kezelési költségeit s így végig minden szakközeg megmaradna úgy a mint van, csak a név változnék. Meg aztán abban is igazság van, a mi felhangzott, hogy e tisztai kar talpára sem lehetne egyszerűen utalapot kötni, mert szerzett joga van állásához s fizetéséhez. Gyakorlatilag sem válik be, tehát a terv, a mit felszínre dobtak. Én nem irigylem — folytatja a főispán — azon felfogását, kik azt javasolják, hogy alakuljon a város vissza nagy községgé, a hol talán soha nem volt, nem irigylem, de senkit sem akarok korlátozni, azért ha megteszik az önálló indítványt oly formában, és úgy, a mint azt a törvény előírja — tárgyalatni fogom, de akkor sem örömmel, de tárgyalatni fogom hazafias fájdalommal, bánattal és lemondással, hogy egy szép multu város az általános haladás idejében vissza akar fejlődni. A nagy terhet érzi minden város, s fogja érezni minden haladó város, mert az egy szóvalnómad közigazgatási életből kibontakozni, a fejlődés útján megmaradni áldozatot kívánt és kíván, 1867. óta a törvények özöne ró kötelezettségeket városokra és községekre egyaránt, ezeket a kötelezéseket megtenni és a terheket viselni hazafias kötelesség. A midőn tehát nem képes helyeselni azon felszínre dobott indítványt, hogy a város nagyközséggé alakuljon vissza — igen is tudja és akarja helyeselni Sobó indítványát, hogy egy bizottság korlátlan hatalommal vizsgálja át a város háztartását, berendezkedését s ott a hol látja, hogy javítani való van, a hol látja, hogy az áldozat felesleges, céltalan s az eljárás egyszerűsíthető, a létszám apasztható — tegyen alapos indokolt előterjesztést, hogy a közönség döntöns érdemleges, beható tárgyalás és előkészítés után.

Hosszú lelkes eljenzés kísérte a főispán szívből fakadó s szívhez, értelemhez szóló nyilatkozatát s midőn feltette a kérdést, hogy a költségvetést általában elfogadják-e? — csak halkan szavaztak nemmel az ellenpróbanál: a nagyközség hívei: névszerint: Kachelmann Farkas, dr. Tóth Imre, Sztankay Ferenc, Ágfalvi Alajos, Krutkovszky Károly és Cseh Lajos.

A vizsgáló bizottság kiküldése tárgyában Sobó indítványát egyhangulag fogadták el s a 10 tagú bizottság tagjaitul beavasztották: Sobó Jenőt, Heine Hugót, Ágfalvi Alajost, dr. Tóth Imrét, Sztankay Ferencet, Csiby Lőrincet, Pauer Jánost, Oszvaldt Gusztávot, Kachelmann Farkast, Goldusz Mihályt és Vadas Jenőt.

A részletes tárgyalás.

A költségvetés részletes tárgyalása már simábban ment, mert a „nagy község” hívei dr. Tóth kivételével mind elhagyták a gyűléstermet, a sz. kir. törvényhatóság hívei is folyton fogyatkoznak, úgy hogy végre a nagy számból 24 maradt, ezek közt persze a tisztviselők is.

A részletes tárgyalás a gazd. szakköztség által javasolt eltéréseket emelte határozatát — egy eset kivételével; hol a tanács ellenvéleményben volt, ez esetben a közgyűlés a tanács előterjesztését fogadta el, a steffultói rbiztosai állást meghagyva és betöltve.

A „bevételek” közt változás állott be a helypénzszedés tételénél, melyet 600 koronával leszállítottak és a vágóhídi bevételeknél, melyet 600 koronával felemltek, a realitás elve követelte e változtatásokat.

A mezőgazdaság tételénél tárgyilagossá vitát kezdett meg dr. Tóth Imre, foglalkozva azon elvekkal, melyek érvényesítését követeli a helyes és jövedelmező gazdálkodás és foglalkozva azon hiányokkal, melyeket már a gazdasági szakköztség és a v. tanács is észrevett és elrendelte, hogy azok jövőre kiküszöböltesse, mi által a költségvetés e része is tiszta képet fog nyújtani s meglehetően állapítani, hogy egy hold a házi kezelésben mennyit jövedelmez, s miképpen zár a lőrtartás számlája.

A költségvetési tételek változatlanul állapították meg, bárha dr. Tóth kimutatta, hogy a felvetések elégtelenek, a felvetett bevételek egy-némelyike pedig túlnyugó előirányzattal szerepel. Ugyancsak a mezőgazdaság tárgyalásánál fontos határozatot hozott a közgyűlés — elrendelvé, hogy a gazd. tanácsnak a v. mérnök s ezeknek részben közös alárendeltjei, az ácsok, a műszaki díjnok, vízvezetési szerelő és gazdasági felügyelő teendői részletesebben körvonaloztassanak s beosztassanak, hogy aztán majd a felöltség elve is realisabban legyen alkalmazható — a jövőre!

Az erdészeti bevételeknél újhól dr. Tóth Imre kezdte a vitát s elismerésünknék adunk kifejezést, mikor kiemeljük, hogy bár erős vádakkal és tegyük hozzá talán erős igazságokkal hokzkodott elő — ezekkel teljes tárgyilagossággal foglalkozott, a szenvedélyeskedés hulláma nem csapott föl felszólalásaiban s látszott, hogy a szenvedély helyett kellő mérséklettel a megőződé s tiszta szavát hangoztatta. Nem kerülhetette el a multak hibáit felhozni, mert ezekből támadt a jelen súlyos helyzete, a régebbi túlhasználatok ma már igazolvva, behizonyítva vannak, a költségvetés maga ad neki igazat — úgy monda.

Zólyomi Imre erdőmester felszólalásában kijelenti, hogy a mult félfordaszak (1890—1899) ügyeivel nem foglalkozik — ezzel leszámolt a re- visió, ő csak a jelen félfordaszakra vonatkozólag nyilatkoznak, mert ezekből felelős s ennek ügyében a polgármester megbízásából szigorú vizsgálatot is tartott, tény hogy mintegy 66 hold túlhasználat volt az 1900, és 1901. évben, a túlhasználatot a következő évekre kell elosztania s ezért e 8 évben kisebb lesz a bevétel: a hatóságot ez ügyben mulasztás nem terheli, mert a favágatási terveket a szakköztség vizsgálta felül s találta helyesnek, nyilvános volt a tárgyalás s megállapítása után a tanács felhívta az erdőmestert, hogy ahhoz szigoruan alkalmazkodjék. Ki kell azonban jelentenie, hogy a volt erdőmester sem érheti vád e túlhasználatokért, mert ezeknek be kelle következnie a közönség érdekében s okozta ezt mindannyiszor a horribilis előirányzat, melyet a kihazsnálás el nem érhetett csak úgy, ha a favágatási tervektől eltérőleg többet vágat ki, mint is a számvevőség s bár kellelenül — ezért kelle felebbeznie a magas előirányzás ellen, mert ha realis akar lenni, több bevételt nem helyezhet kilátásba, mint a mennyit bejelentett.

A közgyűlés e felszólalások után a gazd. szakköztség és a tanács előirányzatát fogadta el s az erdészeti bevételek címein 16200 koronát törölt s elrendelte, hogy a járandósági fák előirányzatánál jövőre a brutto költségvetés elve alapján külön legyen kitüntetve a főtár, a termelési és szállítási költség, továbbá, hogy az erdőszemélyzet apasztható-e — ez ügyben nyilatkozzék az erdészeti szakköztség.

A kiadások tételénél vita nem volt, elfogadták, hogy a nyugdíjak a külön alapról fizetessenek — a mennyit az alap megbír, a főtárs

számu díjnokok elbocsátassanak (csak 10 rendes napdíjas legyen) a külső város részekben mindennemű végrehajtással (adóbehajtásokkal is) az illető rendőrbiztosok bizassanak meg s a községi bírósági végrehajtó állása beszüntetettessék, ha erre alkalom nyílik, a napi díjak kiadását 8000 koronáról 6000 koronára mérsékelték, a belvárosi újonnan kinepített vízvezeték költségeit törölték s átvitték a konvertált összegekbe, a fogyasztási adóhivatalnál egy ügynök elbocsátásával könnyítettek a kiadásokban.

Pauer János felszólalt, hogy a steffultói rendőrbiztos állás ne töltessék be új alkalmazottal, de ez állásra rendeltesék ki egy belvárosi rendőrbiztos, kik ugyis csak a lollat rágják, mert hivatalos elfoglaltságuk nincs.

Krausz Kálmán főkapitány és Sztancsay Miklós v. főjegyző felszólalásaikban a tanács előterjesztése mellett nyilatkoztak, mert a belvárosi rendőrbiztosok nélkülözhetetlenek s rendőrmesterekkel nem helyettesíthetők, miután ezeknek oly külső teendőjük van, hol egy rendőrmester tekintélye nem elegendő, míg egy rendőrtiszt méltányos fellépése nem hat ingerlőleg s komolyabb bajoknak is elejét veheti (különösen zárórák csinálásánál!) továbbá mert a rendőrség államosítása esetén ez újítás nagyobb terheket róna a közönségre.

A közgyűlés a tanács előterjesztését fogadta el, a steffultói rbiztos állásra vonatkozó előirányzatot változatlanul fogadta el s az állást új erővel Nigrény Sándorral be is töltötte.

A közgyűlés egyébf fontosabb tárgyaival híreink közt foglalkozunk.

H I R E K.

— Szemelyi hírek. Lits Gyula főispán hétfőn Selmecebányára érkezett dr. Soltész István főispáni titkárral. Kedden elnökölt a közgyűlésen és délután a közigazgatási bizottság ülésén, szerdán délelőtt a városi muzeumot látogatta meg s az ott látottak teljesen megnyerték a főispán tetszését; még aznap Ipolyságra utazott. — *Kaffkáné Hegyesi Mari* a Nemzeti színház művésznője hétfőn reggel hagyta el városunkat. — *Heine Hugó* orsz. képviselő, mult szerdán Budapestre utazott, e héten még vissza fog térni. — *Clair Vilmos*, a F. M. K. E. titkára, e héten két napot városunkban töltött, esütörtök délután utazott el; egy becsületbíróági ügyben elnökölt, de azon kívül a F. M. K. E. közérdekű ügyeiben is tárgyal. — *Kuti István* lapunk szerkesztője e hó 14-én családi ügyekben Erdélybe utazott, csak e héten fog visszatérni s fogja átvenni a lap szerkesztését, melynek felelős szerkesztését ez egy számra Sztancsay Miklós v. főjegyző vállalta el.

— A F. M. K. E. színészai. *Clair Vilmos* a F. M. K. E. titkára érdekes, életravaló és hatalmas eszmét vetett fel itt létekor. A közgyűlés a vidéki színészet országos felügyelőjének Festelech Andor grófnak megkeresésére az ügy tárgyalására Sztinyai József kir. tan. v. polgármestert a megtartandó értekezletre Besztercebányára kiküldötte; Besztercebánya Lőcsé, Iglo és Késmárk egy állandó színi kerülettel egyesültek, a cél az, hogy az egyesülés kialakuljon az „Északmagyarországi színi kerület”-té, a négy város hoz csatlakozzanak: Trencsén, A.-Kubin, T.-Sz.-Márton, Léva, Selmecebánya, Püstyös, Szliacs, Zólyom, Körömbánya, L.-Szt.-Miklós, Rózsahegy. *Clair Vilmos* e tervezéssel szembeállította a maga tervezését, mely röviden abból áll, hogy a felvidéken melynek kulturális s magyarosodási ügyét a F. M. K. E. vezeti, maga a F. M. K. E. fogna egy erős, anyagilag biztosított, általa dotált állandó színtársulatot szervezni, ez által biztosítva lennének a lagok, az egész személyzet s ez által biztosítottok nyerne a nagyközség is, hogy a társulat a vidéki erők legjavából lenne megalakítva.

E szervezésnél a F. M. K. E. át nem az anyagi érdek, de azon magasabb kulturális érdek vezérelné mely missió általában a jól szervezett színtársulatok szolgálnak, s épp azért a F. M. K. E. e célra még áldozni is kész. Ezek kapcsolatban a részlettervek közül megnyerte a kormány jóindulata támogatását arra is, hogy egy országos sorsolásból fennmaradó tiszta haszonból egyes kulturmissziót teljesítő városokban állandó színházépületet létesít. A polgármester s a hatóság tagjai, kikkel Clair tervezetét részletesebben közölte, meleg támogató közreműködést ígértek s kilátásban helyezték, hogy miután a terv az, hogy a F. M. K. E. jövő évi közgyűlését Selmecebányán tartassa meg (hol 16 év előtt az alakulás stádiumában gyűlésezett) s innen induljon megvalósulásra a jól előkészített s addig megérlelődő eszme is — a közönség nem fog idegenkedni attól sem, hogy a F. M. K. E.-t jövő évi június havában vendégeül lássa. Clair tervezetével nem sokára behatóbban fogunk foglalkozni, most még csak azt emeljük ki, hogy annak megvalósítására messze meleg támogatást ígértek egy a pénzügy, mint a kereskedelemügyi miniszterek is.

— **A város tisztii ügyészei.** *Heinc Hugó*, a város volt tiszti ügyésze országos képviselővé választván meg, állásáról lemondott, lemondását a keddi közgyűlés elfogadta s egyidejűleg elismerésének adott kifejezést azon lelkiismeretes buzgóságát, mellyel Heinc Hugó mint t. ügyész a város ügyeit intézte. Heinc Hugó meleg hangon mondott köszönetet s kérte új állásában is a közönség tá. ogató jóakarátát. A főispán a t. ügyész helyettesítésével *Dr. Goldstücker Márk* t. b. t. ügyészt bízta meg s helyettesül *Dr. Szell László* ügyvédet, utóbbit egyuttal a város tiszteletbeli tiszti ügyészévé nevezvén ki. Az új t. b. t. ügyész a hivatalos esküt szerdán tette le a polgármester kezébe. A lemondás folytán megüresedett tiszti ügyészi állásra a pályázat már is kiírtatott, a hivatalos hirdetményt lapunk hivatalos részében hozzuk, a pályázati kérvények december hó 8-ig adandók be Szitnyai József kir. tan. v. polgármestertükhöz. A t. ügyészi állást a december hó 10-én tartandó rendes közgyűlésen töltik be s értesülésünk szerint komoly reflektánsok ez állásra: *Dr. Goldstücker Márk*, *Dr. Szell László* és *Dr. Wagner László* helybeli ügyvédek.

— **Színészet.** Vasárnap színr került vidéki színpadokon magyar nyelven nálunk először adott „A vörös talár” a női czimzerepben K. Hegyesi Marival, a nemzeti színház nagy tehetségű művésznőjével. Jaenetta szerepe hatalmas alakítása K. Hegyesi Marinak, Budapest közönségét is elragadta ez alakítással s fölsőleges talán kiemelünk, hogy a színházat csufolóság megtöltő nagy közönség elragadtatással adózott a nagy művésznőnek, kit minden jelenése után lelkesülve tapsolt ki sokszor-sokszor. A ki látta, hogy a patthogó menyecskeből miképpen alakult K. Hegyesi Mari drámai alakká, mert félti férje szeretetét, szerelmét, családi boldogságát, gyermekei becsülését és elvesztését, a ki látta, hogy K. Hegyesi Mari a szenvedő hitves és anya lelki kü. delmeit miképpen *érez* és *szenvedi* át hosszú két felvonáson át a midőn látja, hogy minden de minden elvesztelt s csak a halálra gondolhat, de ekkor eléje kerül boldogságának gyilkosa — a vizsgálóbíró, kit szívet rázó jelenet után tudtára adva minden minden bűnét leszur s a ki látta, hogy ezt K. Hegyesi Mari miképpen játssza meg — az, ha a szindarabot máskülönbön nem is becsüli sokra, mert magunk is azok közé sorozzuk Brieux e darabját, kik annak hosszú életet a mi viszonyaink közt nem jósolunk — az meghódító a művésznőnek, lábait elé rakja hódolatának csokrát és koszorúját, azért mondjuk ezt ily világos nyelven, mert K. Hegyesi Mari sem csokrát sem koszorút nem kapott mást Selmecebányán, pedig bizonybizon elvárhatta és megérdemelte volna. K.

Hegyesi Mari itt hagyta városunkat hétfőn reggel, hiszük, ha még egyszer szerencsétlen, mert ily művésznő látogatása a megtiszteltetések közé tartozhat, majd arról is fogunk számolhatni, hogy e tisztelet és elragadtatás külső jelekben is meg fog nyilatkozni. — *Kedden* este Csiky Gergely „Nagy mama” című darabja került színr Jávora Aranka jutalomjátékául Mayer Aurél, Puksa Endre, Lörge Emil, Singer József, Úveges Ferenc és Keresztfály Antal akad. hallgató urak szíves közreműködésével. Az előadás a jók közé tartozott s előnyére emeljük ki, hogy ama nagy differencia, a mit Hegyesi Mari előkelő művészi tehetőség vendégzereplése után érezhetőknek váltunk, kevésbé volt érezhető, amiről különben a nagy számban összegyűlt notabilitások megjelenése és a telt ház tanuskodott. Annak megemlítését, hogy a közreműködők kivétel nélkül derekasan megállták helyüket kiváló elismerést érdemelnek: Jávora Aranka, a kedves kis színésznő, a ki Mártha szerepében, amely jól illett egyéniségéhez, tehetségeinek kiválóságát egész teljességében s újabb változatosságaiban adta élénk; s a közönség nem is fukorlodott tapsaival, ahol csak alkalom kínálkozott kifíntelt tetszéssel fűnnepelni őt. *Kedden* Radnai György jutalomjátékául „Szodoma pusztulása” került színr, reméljük, hogy közönségünk tömeges látogatással fogja partfogolni.

— **Égészségügyi vizsgálatok.** A tanintézetekben és gyárakban most végzi az időszerű egészségügyi vizsgálatokat a rendőrség a tiszti orvosai. Bár volna több ideje a rendőrségnek, hogy ilyen vizsgálatok sürűbben volnának megtarthatók.

— **Megrögzöttség.** A múlt hét egyik reggelén egy fiatal asszony jött özv. Sosskoné lakásába és cselédnek ajánlkozott; — az elutasító válasza elment; — a háziaszony ugyanekkor átszaladt a szomszédba, a honnan egy néhány perc múlva visszajövé, látta, hogy ugyanazon cseléd-alak jön ki a lakásáról és futásnak ered; bement a szobájába és ott szekrényét nyitva és 1 pár meleg cipőt eldobva találta s a szekrényből 8. koronája tűnt el. Az esetet nagyon helyesen — azonnal bejelentette a rendőrségnek, hol a nyomozást is azonnal megindították, a telttest még az nap elesített özv. Hiesik Jakabné notorius tolvaj személyében, ki már hosszabb idő óta csavarog a városban mint helynélküli cseléd s ki hasonló bűntettekért már két ízben volt büntetve, legutóbb két évi fűházzal. A most lopott holmi egy része nála találtatott s a nyomozás során a többi is megkerült. Felhívjuk a közönség figyelmét ilyen veszélyes, toladokó alakokra, kik a lopásokat úgy látszik úgy követik el, hogy egyes házakba szögálat keresek eme alatt beállítanak s onnan minden lehető elemnek.

— **Új köztösvőgyár Hodrusbányán.** *Kovács Viktor* budapesti lakos támogatást kért a város tanácsától, hogy Selmecebányán új köztösvőgyárat létesítsen, melyben idővel 200 munkásnót fogna foglalkoztatni, az által nem óhajl versenyezni a meglévő köztösvőgyárral, mert nagyobbra selyem munkákat állít elő. A tanács behatóan foglalkozott az ajánlattal s bár támogatandónak találta a vállalkozót főképpen abból a szempontból, hogy a kimaradhatatlan verseny a munkások kereselét fogja emelni, abbéli kérését, hogy a régi köztösvőgyári helyiségekből kapjon ingyen termeket — nem teljesítette s utasította Kovács Viktort *Hodrusbányára*, hol a régi köztösvőgyár iskoláját beszüntette s a munkások — kik a nagy távolság miatt be nem járhatnak Selmece, kereset nélkül maradnak; ugyanekkor kilátásba helyezte, hogy a hodrusi Leuthaus termét ingyen használatra fogja átengedni a közönség, de midőn a váci köztösvőgyár is kérte e termet hivatkozva a méltányosságra, nehogy az általa kiképzett munkásnókat elbarácsolja — a tanács eltérőleg előbbi javaslatától a közgyűlésnek azt indítványozta, hogy a termet egyiknek se adják ki, de irjanak fel a miniszterhez, hogy a megkezdett tárgyalást folytatva létesítse a csipkeverő tanulmányhelyét. A köz-

gyűlés megfoglyatkozott számmal Paulovits Ede plébános lelkesítő s a hodrusbányai munkásnép érdekeit védő felszólalására, hogy a terem Kovács új vállalkozónak adassék át — úgy határozott, hogy a termet ingyen engedti át; meglepte e gyors szavazással az ellenkezőt indítványozó tanácsot. Ennek legjobban örül Kovács, legkevésbé a váci köztösvőgyár, melynek nem sikerült a versenynek utját vágni. A Kovács Viktor gyára már napok óta üzemben van s állítólag 200 munkásnót jelentkeztetett eddig is.

— **Az „Akadémia Kör”** ez idő szerinti válság előtt áll. — Eddigi elnöke Lugosi István választmányával együtt a jövő közgyűlésén beadja lemondását, amit a folyó hó 7-én tartott választmányi gyűlésen már be is jelentett. A választmány az új elnökségre Butnyik Istvánt, a kör eddigi titkárát jelölte, aki azonban a jelöltségről lemondott. Jelenleg két jelölje van az ifjuságnak az egyik Schmidt Sándor, a másik Pethe Lajos. A választás a folyó hó 18-án tartandó közgyűlésen lesz.

— **Az akadémia szegélyző egyesület** választmányára a folyó hó 20-án megtartandó közgyűlés elé azzal az indítvánnyal lép, hogy 1902. jan. 11-én tombolával egybekötött bált rendezzen az egyesület.

— **A városi muzeumról.** E hó 13-án Lits Gyula főispánunk megszemlélte a városi muzeumot Szitnyai József polgármester társaságában. A főispánt és polgármestert a v. levéltáros kalauzolta. Főispánunk láthatóan meg volt lepetve a muzeum szépsége, érdekessége, berendezése és a gyűjtemények gazdagsága fölött. De nem is fukorkodott a dícsérettel és elismerésének ismételt adott kifejezést. A főispán megszemlélte az óvári és városházi levéltárt is, itt is elismerésének adta kifejezést az eddigi rendezési munkálatok fölött. — A városi muzeumnak újabb ajándékozta: *Schmidt Augustus* kisasszony egy régi, gyönyörű faragású, ereklje tartó fafeszületet, egy varró szekrénykét és egy cukorszelenecét; *Révay Adolf* egy régi képet; *Reschreiter Vilmosné* Budapesti egy régi ereklyetartó képet, mely egykor Palisza János volt selmeci kárpitosmester tulajdona volt; *Gazzi Ferenc* két régi könyvet; *Haacher Vince* 12 drb. csizolt veres bővő ezüstgombot, melyeket egyik anyai-águ őse Polocsi, a ki mint katona részt vett Belgrád meghódításánál, egy elesett török főtiszt kabátjáról vagdalt le és a család-ereklje gyanánt eddig őrizte, egy fa, egy nevezett mór opál követ és egy 1717-ben Lipsében nyomtatott vegyészeti és alchemiai tartalmu könyvet. — A nemes adakozók fogadják ez uton is a muzeum vezetőségének hálás köszönetét.

— **Talált pénzárca.** Folyó hó 11-én egy kis pénzárca találtatott pénzzel; — igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségnél (l. em. 1. ajtó.)

— **A szegény iskolás gyermekek felruházására** a múlt héten következő adományok érkeztek a főkapitányhoz, u. m. özv. Irmeler Jánosnétól 23 drb. ruhanemű és 5 pár cipő; Grohmann Gyulától 4 drb. felső ruhadarab.

— **Utszabályozás.** A Szt. Erzsébet-utca végét az u. n. Pischl-féle pajtá anyyira megszükitette, hogy a növekedő forgalom mellett szükségessé vált a pajtá megvétele és lebontatása. A pajtát már több év előtt vette meg a város s a tárgyalások csak most nyertek befejezést a városra legalább szépitészeti szempontból előnyös módon, mert az állam a megvett területből 112 □ ölet vett át s e területtel szélesíti az utat, a bányakincstár a bányavasut támpilléreit fogja átvelezní s ez által az aljárót szélesebbé tenni, úgy hogy már jövő évben ez az utrés is szabályozva lesz. Reméljük hogy ez alkalommal a bányavasut is át fog építtetni vasszerkezetűvé, mint már a gázgyárig, illetve a Pachertáró szállító tornyáig kiépítve van s ily képpen a város s a Szt. Erzsébet-utca alsó része sokal nyer s szabadabb lesz a

fenséges kilátás a városra, az akadémiái palotákra

— **Költözik a járásbíróság.** Fentartással közöljük a hírt, hogy a járásbíróság új helyiségbe költözik már a jövő évben. Ugy halljuk, hogy a járásbíróság értesülve arról, hogy a jelenlegi helyiségei a fejlődő korház céljaira szükségesek, felmondásával meg fogja előzni a várost s tárgyal a Geramb. J. J. féle bányaezsevel, hogy a járásbíróság az Unió Deák-Ferenc utcai épületébe költözzék át. Ha ez így lesz, örülünk, mert a korház fejlődése sem lesz megakasztva s a mi fő új lépés lesz, hogy a város alsó részeiben is épüljön, mert akkor a bírák, alkalmazottak és ügyvédek nem lesznek kénytelenek a város felsőbb részeiben lakni.

— **Hivatal vizsgálat.** E hét péntek napjának délutánjára miniszteri kiküldöttek vizsgálták meg a városa adóhivatal kezelését. A váratlan vizsgálatot Dr. Wass Tamás p. ü. min. a tanácsos és Tibold József títkárral ejtették meg s az eredmény fölött a vizsgálat vezetője legteljesebb elismerését fejezte ki, a többek közt következő nyilatkozattal: „gratulálok a polgármester urnak, hogy az adóhivatalnak oly szakavatott, ügyes és körültekintő tisztviselői vannak, mert arról győződtem meg, hogy az adókezelés minden szaka a legpontosabban és a rendeleteknek legmegfelelőbbben van vezetve“.

— **Nép konyha — bölcsőde — új tervek.** Illetékes helyről értesülünk, hogy a város halóságát tekintve véve, hogy a dohánygyári tiszték közül csak az igazgatónak van természetbeni lakása, a többi tisztviselő bérelt, meg nem felelő lakásokban lakik, új tisztviselő pedig lakást sem kap — előterjesztést fog lenni, melyben megajánlja, hogy a város által szabályozási célokból megvett u. n. Száder-féle telket ingyen ajánlja fel a dohány jövedéknek, ha az kötelezi magát, hogy e helyen 2 emeletes lakó vagy bérházat épít, a földszinti helyiségeket pedig átengedi a létesítendő népkonyha és bölcsőde céljára. A hely e célokra teljesen megfelelő s ha a dohány jövedék e kérelmet teljesíti s a saját népkonyhájának felszerelését ingyen átengedi — úgy nemcsak hogy egy szép épületet nyer városunk, de a népkonyha és bölcsőde is létesülni fog, mert az alap már elég erős. Örömmel emeljük ki, hogy Krbek Ottokár dohánygyári igazg. e nemes emberbaráti céloknak meleg pártolója s úgy a siker reményével közöljük ez új tervezést.

— **A Sembery hagyaték.** Ismeretes, hogy a Sembery hagyatékából a F. M. K. E. is örökölt, mely örökség hosszú pert támasztott. Ugy értesülünk, hogy a F. M. K. E. 66000 koronával kiegyezett s így a per véget ért.

— **Az új vízvezeték** elkészült, értesítjük a lakosságot, hogy tegnap óta a kozmukat átadattak a közhasználatnak.

— **A Geramb. J. J. féle bányaezsevel:** tegnap tartotta közgyűlését. A kuratoriumot egy évre meghosszabították.

— **Akadémiái vadászat.** A vasárnapi vadászat Bélabánya határában a Boroka, Singlova és Rovniban nevű területeken tartották. Az idő egész nap derült, de az árnyékos helyeken mégis meglehetősen hideg volt, úgy hogy az előző nap esett kevés hó sem olvadt el. A meghajtott területek vadban eléggé dúsak szoktak lenni, úgy hogy szép eredmény volt várható. 3 hajtást rendeztek, délelőtt kettőt és délután egyet. Az első hajtásban felverett 6 óz, állítólag 1 vaddisznó, 4 nyul, 1 róka s több császármadar. Puskavégre került 2 óz, melyek közül egyiket Löw Jenő III. é. hallgató igen szépen sikerült fejlődéssel leterített, a másik megsebezve megmenekült, valamint 2 nyul is. A második hajtásban felverett 2 nyul, melyek egyikét Krausz J. II. é. hallgató elejtette. A harmadik hajtásban felverett több óz, 2 nyul, császármadar, esett 1 óz, melyet Zó-

lomy I. városi erdőmester hozott terítékre. A területek messze fekvősége miatt délután több hajtást nem rendeztek, nehogy sötétben kelljen az erdőből kijutni. A vadászatot rendezték délelőtt: Podraczky B. és Schaab B., délután Magyar Á. és Tamás Gy. III. é. hallgatók. Részt vett a vadászatot 28 akad. puskás és 8 akad. hajtó. Szerdán este vadászestélyt tartottak, melyen részt vettek Csiby Lőrinc erdőtanácsos, a vadászat vezető tanára, Bence Gergely erdőtanácsos, Zólomy Imre városi erdőmester, Clair Vilmos a F. M. K. E. főtitkára (Budapestről.) Krausz Kálmán rendőrtörökötány. Az estély, melyen számos tószl és jó nótá hangzott el, a legvidámabb hangulatban az éjfél órákban ért véget.

Elintézetlen ügy.

— **Ázsiai história.** —

A nagy Ázsiában, Irkuetól nem messze Lakott a világnak legbüszkébb eszkerése. Szeme ragyogása, karja ügyessége, Mesés bátorsága, no meg a szépsége Kelet Indiából — északig híres volt, Köpenyén és nevének nem vala semmi folt. —

Történt pedig véle,
Hogy Irkuetka méne
S ott egy kávéházba
Ismerőset várta.
E közben azonban
Felkötötte nyomban
Egy éppen ott levő
Persa kereskedő
Nejének figyelmét
Ki árult ott kelmét.

Őszekapott aztán, ez a cszony miatta,
Persa kereskedő s a cserkesz dalia.
A kereskedőnek párbaj kihívását
Cserkeszünk vette vón akár csak a kását;
Lovágtá vón annak két fülét tövébe,
Hogy szavakat rakjon az asszony helyébe.
Amde Ázsiában nehezen megy nagyon,
Valaki kihívást hogy el is fogadjon.
Vizsgálatot kértek a cserkesz segédtől —
(Félt a hogy lehet az ember megvédt) —
Kiesoda, micsoda ez a kereskedő?
Van-e neki ügye intézetlen levő?
Vizsgáló bíróság legott összeülött,
Részt vett benne eszkeresz és persá kiküldött.
Még a főaugur is meg lett ám kérdezve;
Es az ügy azután meg lett felebbezve
Ázsiának híres Areopágához...
Kétség sem férhetett ennek mondasához. —
Ez pedig alapos, új nyomozást csinált,
A melynek alapján itélelté ez vált:
„E földön nincs ember, bár ki mit is szólna,
Kinek intézetlen ügye ne lett volna.
Kiderítette ez a hosszú vizsgálat,
Mely megvizsgált minden visszamenő szálat.
Es rájött, hogy ember eddig csak egy vala,
Kinek intézetlen ügygel nem volt baja:
Es ez Ádám vala, ki szépen suttymban
Elintézte ügyét — a Paradicsomban.“

NYILT-TÉR.*

* (E rovat alatt közléteért nem felelős a Szerk.)

Ítélet.

Kimondatott a Vojtás Mátyás és Krbek Ottokár urak között fölmerült becsületbeli ügyben mindkét fél segédtől által összehívott becsületbírószági ülésben Selmecebányán 1901. november 13-án.

A becsületbírószág elébe terjesztett két kérdésre a tényállás teljes kiderítése, lelkiismeretes megvizsgálása, és a hivatkozott tanuk vallomásai alapján a következőleg ítél:

I. Arra a kérdésre: „Valjon az ügyben beállott késedelem dacára is adhat-e még Vojtás Mátyás lovagias elégtételt?“

szótöbbséggel „Igen“.

II. Arra a kérdésre: „Van-e Vojtás Mátyásnak Lencso Jánossal elintézetlen ügye?“

szótöbbséggel „Nem“.

Kmf.

Clair Vilmos
elnök.

Krausz Kálmán
jegyző.

Csiby Lőrinc

Kachelmann Farkas

Goldstücker Márk.

Tekintetes Jákó Gyula és Becker Nándor uraknak, mint Krbek Ottokár ur megbízottainak Helyben.

A becsületbírószágnak mai napon kelt ítélete folytán tisztelettel értesítjük, hogy a Vojtás Mátyás s Krbek Ottokár urak közötti felmerült lovagias ügynek elintézésére rendelkezésükre állunk miut a kihívófél megbízottainak.

Selmecebánya 1901. évi nov. 13-án.

Kiváló tisztelettel

Dr. Szél László s. k.

Zólomy Imre s. k.

mint Vojtás Mátyás ur megbízottjai.

Jegyzőkönyv

felvétellett Selmecebányán 1901. évi november hó 14-én este 1/4 7 órakor a Krbek Ottokár és Vojtás Mátyás urak között felmerült lovagias ügyben.

Jelenlevők:

Jákó Gyula
Becker Nándor
mint Krbek Ottokár
megbízottai.

Dr. Szél László
Zólomy Imre
mint Vojtás Mátyás
megbízottai.

Jákó Gyula és Becker Nándor urak mindjárt a tárgyalás elején kijelentették, hogy ők nem mint segédek, hanem mint tanuk jelennek meg s mint ilyenek felajánlották a fegyveres kiállításnak bármilyen neműt.

Dr. Szél László és Zólomy Imre urak kijelentik, hogy ezen esetben tovább nem tárgyalhatnak, mert a párbaj codex 59. §. magyarázata azt mondja, hogy tanuk csak akkor szerepelhetnek, ha egy párbajképes egy párbajképtelennel áll szemben és ezen célzatosságot felükre nézve el nem fogadják.

Ezek után a jegyzőkönyv felolvastatván, aláíratott.

Kelt mint fent.

Jákó Gyula

Dr. Szél László

Becker Nándor
mint Krbek Ottokár
tanul.

Zólomy Imre
mint Vojtás Mátyás
megbízottai.

Tekintetes Vojtás Mátyás
főgymnáziumi tanár urnak

Selmecebányán.

Tisztelt Barátunk!

Krbek Ottokár ur és közted fenforgó ügyben becsületbírószág alakulván meg, annak f. évi november hó 13-áról keltetett ítélete szerint te elégtétel adásra képesek nyilvánítottattál és kimondatott az is, hogy Lencso János urral szemben elintézetlen ügyed nincs.

Ebből kifolyólag Becker Nándor ur e hó 13-án esti 8 órakor oly értelmű levelet intézett első helyen alulírott megbízottadhoz, hogy f. hó 14-én esti 6 órakor a Metropol szállóban ez ügyben találkozhattunk.

A fentebbi jegyzőkönyv szerint találkoztunk és ott Becker Nándor és Jákó Gyula urak kijelentették, hogy nekik Krbek Ottokár urtól az a megbízatásuk, jelentsék ki nekünk, hogy ők fela-

jánlanak ugyan bármi nemű fegyveres elégtételt helyesebben kiállást, de az elintézésbe be nem jönnek, mert ők megbízások szerint nem mint segédek, de mint tanúk szerepelnek.

Miután Clair Vilmos párbaj codexének 59. §-ában világosan ki van mondva, hogy „Lovagias emberek egymás közt felmerült becsületügyeiket mindig csak segédek útján intézik el, de ha egy párbaj képes egy párbajképtelennel áll szemben, úgy a párbaj képes fél csak tanúkkal képviselheteti magát” ennél fogva mi ezen kijelentés után a tárgyalásokat azonnal megszakítottuk a következő okoknál fogva:

A vasutnál történt ügyből kifolyólag a kihívó fél Krbek Ottokár úr volt s midőn a tárgyalást megkezdettük, a kihívó fél segédei akasztották meg az ügyet azzal, hogy neked Lencső János ural szemben elintézetlen ügyed van. Ezen ügynek folyamatban léte alatt jelent meg Krbek Ottokár úr nyiltilteri nyilatkozata, mely téged disqualificálni akart. Ez után lett a becsületbíróóság közcsonónesen megválasztva, a melynek 5-ik tagjaul Krbek Ottokár úr megbízottainak kívánsága szerint Clair Vilmos ur kérésett fel.

A becsületbíróóság ítélete a közben törtétkre nézve téged teljesen tisztázott, és azzal az ügyet visszaállította oda, a hol kezdődött.

Miután a becsületbíróóság megalkulásának első feltétele az, hogy a felek magukat írásbeli nyilatkozattal feltétlenül alávetik e bíróóság ítéletének, amely írásbeli nyilatkozat tényleg ki is állítottat s dacára ennek Krbek Ottokár ur Jákó Gyula s Becker Nándor urakat kifejezetten csak mint tanukat és csak ezzel a jogkörrel bízta meg, kétségtelen Krbek Ottokár urnak ama célzata, hogy téged a becsületbíróóság által hozott ítélet dacára párbajképesnek nem tart. Mi a párbaj Codex 59. §-ára hivatkozva és annak felolvasása után határozottan kijelentettük, hogy ebben ezen fentebb említett célzatosságok látjuk fenforogni s dacára ezen kijelentésünknek az ellenfél megbízottai megbízatásuk hangoztatásával mégis csak mint tanuk akartak szerepelni, levonva abból újból a személyiség és a becsületbíróóság ítélete ellen irányuló célzatosságot, kénytelenek voltunk a további tárgyalást azonnal megszakítani és ezzel az ügyet részéről teljesen befejezettnek jelentjük ki.

Selmecebányán, 1901. évi november 14-én este 7 órakor.

Tisztelő hived
Dr. Szél László
Zólmoy Imre

Ezen levél alapján, miután évi október 13-án hirtlapiag nyilvánosan lettem megtámadva Krbek Ottokár m. kir. dohánygyári igazgató által, kijelentem, hogy a közölt becsületbíróósági ítélet, jegyzőkönyv és segédek által kiállított levél folytán Krbek Ottokárral szemben felmentve érzem magam ezen ügyben lovagias uton továbbra is tárgyalni, noha Krbek nagy garral ugyan, de oly módon ajánlotta fel az elégtételt, hogy azt segédekimnek vissza kellett ntasítaniok s azért az egész ügyet a bünyfenyítő bíróóság utjára terelem!

Selmecebányán, 1901. XI/15.

Vojtás Mátyás.

Nagyságos Krbek Ottokár m. kir. igazgató úrnak Helyben.

Kedves Barátunk!

Megbízásod értelmében eljárva, ma este 8:45 a-kor felkerestük Vojtás Mátyás gym. tanár urat s felajánlottuk a lovagias elégtételadásnak nek bármely nemét és módját, kijelentve, hogy mi mint rendes megbízottaid jöttünk hozzá s feljűzünk nem csak „kiállani” kész tanúkkal, de megbízott, hogy mint segédek tárgyaljunk az ő megbízottjaival.

Vojtás Mátyás gym. tanár ur kijelentette előttünk, hogy miután te a lovagias elégtétel tadást megtagadtad, mert a tárgyalásra, nem

megbízottakat, de csak tanukat küldtél; — maga részéről a további tárgyalásba belemenni nem hajlandó, s az ügyet befejezettnek tekinti, maga részéről az elégtételt bevésre a törvényes utat fogja használni.

Nyilatkozata után egyebet nem tehetünk, minthogy megbízatásunkat visszaadjuk.

Selmecebányá, 1901. november hó 14-én.

Szalancsai Miklós
Vudy Antal.

Magam részéről megjegyzem, hogy én teljesen szabadkezettel engedtem Vojtás Mátyás urnak illetőleg megbízottjainak az elégtételt vételt illetőleg 's miután Vojtás ur megbízottjai kijelentették, hogy tanuimmal nem tárgyalhatnak én azonban, mihelyt tanuim engem arról — este 7 1/2 órakor — értesítették, intézkedtem, hogy még ugyanazon este Vojtás ur megbízottjainak kívánsága szerint megbízottaim az ügyben tárgyalhasanak! Vojtás ur megbízottjai az én tanuimmal tárgyalni nem akartak, a midőn kívánságuknak eleget tettem, akkor megbízottaimmal is megtagdta Vojtás ur a tárgyalást.

Ezeket nyilvánosságra hozva az ügy elítélését minden gavallérosan gondolkozó uriemberre bízom.

Krbek Ottokár.

HIVATALOS RÉSZ.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1901. november 8—15-ig.

Házasság.

Schuszter János, Bányel Erzsébet Rovna.
Sebek József, Matusovszky Anna Rovna.
Fritz Péter, Neuschwentner Emilia Selmecebányá.

Születés.

Hielaj Márton, Mikulás Anna leány Selmecebányá.
— Korn Viktória, fiu Selmecebányá.
— Trubinszky Katalin leány Selmecebányá.
— Simko Katalin fiu Selmecebányá.
Teren Máté, Melicherosik Katalin fiu Selmecebányá.
Ernek Antal, Froncz Czeczilia halva szül. fiu Rovna.
Ernek Antal, Froncz Czeczilia halva szül. fiu Rovna.
— Groszmann Zsuzsi fiu Banka.
Grécs József, Misztrik Czeczilia leány Banka.
Weisz Ignác, Brüll Anna leány Selmecebányá.
Pinka Imre, Suba Teréz leány Selmecebányá.
Konopka József, Malatinez Anna leány Selmecebányá.
Szlovik Antal, Köhler Paula fiu Selmecebányá.
Matusik János, Zdrászil Mária fiu Rovna.
Ihring János, Daubner Julia fiu Rovna.
Szedliak József, Kozányi Mária fiu Rovna.

Halálozás.

Weiszpír Józsefné, 51 éves, agygutántés Selmecebányá.
Szalancsi István, 5 éves, tüdőgümőkör Banka.
Filsz József, 48 éves, véres gutántés Selmecebányá.
Ernek N. — halva szül. fiu Rovna.
Ernek N. — halva szül. fiu Rovna.
Veszolovszky János, 1 hónapos, hevény bélhurut Selmecebányá.
Özv. Lauko Andriáné, 86 éves, vélegyengülés Selmecebányá.
Kácha Czeczilia, 2 éves, görvélykór Selmecebányá.

Hirdetmény

„A nyaralókat építő részvénytársaság Selmecebányán” című és felszámolás alatt álló részvénytársaság felszámolója ezennel közhírré teszük, hogy az 1901. évi október hó 6-án tartott közgyűlés a társaság feloszlását kimondta és a felszámolást elrendelte oly módon, hogy Selmec-Bélabánya sz. kir. város a részvénytársaság összes aktívait átvevén, kötelezte magát egyuttal a részvénytársaság összes adóságait is fizetni.

Felhívjuk mindazokat, kik részvénytársaságunk ellen bármi czimen követelést érvényesítenni vélnék, hogy igényeiket jelen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számított 6 (hat) hónap alatt Krausz Kálmán selmecebányai lakosnál mint a részvénytársaság volt igazgatójánál bejelenteni annál inkább el ne mulasszák, mert a bejelentésnek elmulasztása esetén a részvénytársaság az általa nem ismert adóságait nem létezőnek tekinteni és a feloszlást azokra való tekintet nélkül loganatosítani fogja.

Selmecebányán, 1901. október 30.

Szitznyai József s. k. Király Ernő s. k.
volt r. t. elnök. volt r. t. jegyző.

11585. sz. Fályázati Hirdetmény.

1901. vt.

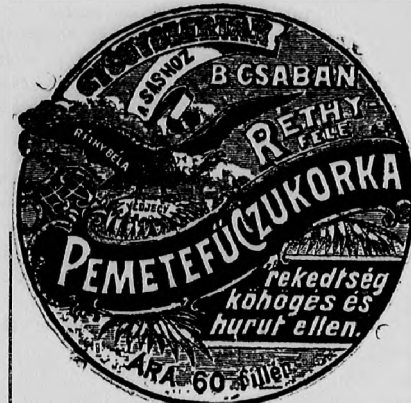
Selmec és Bélabánya szab. kir. város törvényhatóságánál a lemondás folytán megüresedett *tiszti ügyész* állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással rendszeresített javadalmak: évi fizetés 1600 kor. lakbér 500 kor. fajárándóság 60 m². A minősítési törvény szerint kellően felszerelt pályázati kérvények f. é. dec. 8-ig nyujtandók be a város polgármesteréhez.

Selmecebányán, 1901. november 12-én.

Lits Gyula s. k.
főispán.

HIRDETESEK.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

A valódi Réthy-féle pemetefü-cukorka gyógyszerárakban kapható; Selmecebány: Mzrgótsy János és Sztankay Ferenc; Főzes-Gyarmaton: Kormics Gyula gyógyszerárakban.

Acetylenvilágítási telepeknek, berendezésért, saját szabadalmak szerinti kivitelben, jótállás mellett, úgy a biztos működésért valamint szolid kivitelért elvállal

Klemm & Nowak

acetylenvilágítási készletek szára és fémöntőle

Kolozsvárt. (Pályaudvar.)

Prospektusok, elismerőlevelek úgy költségvetések kívánatra bérmentve küldetnek.

Mindennemű fémöntődei munkák elkészítése, úgyminde cégtáblák, víz, gáz és gőzfelszerelési tárgyak, perzselék stb. saját avagy beküldött minta vagy rajz után, szolid kivitelben és jutányos árban elvállaltatnak.

Peronospora fecskendők (Cemorell) elismert legjobb szerkezeteket legszolidabb kivitelben kaphatók.

Prima Cell. Carbidből nagy raktár.

A világításletelep berendezésében jártas, ügyes és szolid képviselők keresetmek.

Nyavalyatörés.

Ki nyavalytörésben, göröcsökben és más idegbajokban szenved, kérje annak leírását, mely ingyen és bérmentve kapható a „Schwanen Apotheke” által Frankfurtban a Maina mellett.

Vaskereskedésbe jó házból való fiu tanulónak felvétetik. Heffter Richard özvegnél Ipolyságon.

Paris világkiállítás 1900. „Grand Prix.“

Világhírű orosz karaván tea.

K. & C. POPOFF testvérek
Moszkva
cs. és k. udvari szállítók.
Legünömább ár. Legünömább ár.
Hécs
Iroda: VII/2. Breitgasse 9.
Késiben minden a szakba-
vágó üzletben lehet kapni
eredeti csomagolásban.

Védjegy törvényesen védve.

A köhögést csillapítják a kipróbált és ízletes
KAYSER
mell **bonbonjai.**
2740
köhögzőleg hitelesített bizo-
nyítvány tanúsítja a biztos si-
kert a köhögés, rekedtség, hurut
és elnyálkasodásnál. Más helyébe ajánlott
bonbonokat utasíts vissza!
1 csomag ára 25 és 40 fillér.
Kapható: **MARKUS M.**
czukrászdájában Selmeczbányán,
Deák Ferenc-utca 17 saját ház.

Jó és olcsó árak,
3 évi jótállással privat vevőknek
Konrad János
órágyára arany, ezüst és ékszer áruk
szállító-háza
Brux (Csehország)
Jó nickel-rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem. óra frt 5.80.
Valódi ezüst láncz frt 1.20.
Nickel ébresztő óra frt 1.95.
Cégen a cs. és k. biradalmi
címerrel van kitüntetve, számtalan
arany, ezüst kiállítási érem vala-
mint ezernyi elismerő-levél van
birtokomban.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentev.

Szőlőoltványok
szokványminőségben.
A legkiválóbb 12 bor- és csemegefajok-
ban fajtisztán, teljes jótállással.
Élőkerítés.
Gleditschia csemetek és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi
törlesztésre is adatik.
Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az
egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év
alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember,
de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhat-
nak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellá-
tott útítési és kezelési niasítás mellé-
kelteik. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 12
korona.
Diócsemetek. Óriási jövedelmet biztosító vol-
tánál fogva, ennek tenyésztése
számos gazdaságban az utóbbi
időben rendkívül elterjed.
Színes fénynyomatu **árjegyzék ingyen és bér-
mentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül.
Az **árjegyzésen** kívül még egy olyan könyvet kap
ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri,
mely ninesen az a ház, vagy család, a hol annak tartal-
mat haszonra ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gaz-
dag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak
is igen érdekesen áll, kik **rendelni nem akarnak**,
mert benne számos oly közlemények foglal-
tatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.
Cím:
„Érmelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy
Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest
Városliget 68. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánlatotnak.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek,
szekesítők, répszögök,
kukoricza-morszók,
daráló, önjel-malmok,
egyetemes acél-akák.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-csőplőgépek, főnép-estiplok, víz- és gőz-
aratógépek, szénmag-ujtó, bővítők.

2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakaratók,
konkoyozók, kaszáló- és
aratógépek.

2- és 3-vasú ökök és minden egyéb gazdasági gépek.

Érdemes árjegyzék bér-
mentve ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincoln-törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és csőplőgép-gyára.

A magy. kir. szabad. osztály-
sorjáték nyereség tervezete.
Minden második sorsjegy nyer.

A legnagyobb nyereség
legszerencsésebb esetben

1,000.000
korona.

1 jut	=	600000
1 nyer	=	400000
1	=	200000
2	=	100000
1	=	90000
1	=	80000
1	=	70000
2	=	60000
1	=	40000
5	=	30000
1	=	25000
7	=	20000
3	=	15000
31	=	10000
67	=	5000
3	=	3000
432	=	2000
763	=	1000
1238	=	500
90	=	300
31700	=	200
3900	=	170
4900	=	130
50	=	100
3900	=	80
2900	=	40

50000 nyer. 1 jut. K. 18,160,000

Értesítés.

A most befejezett VI. oszt. **harmadszor** esett a

400000 koronás
(28916. szám)

főnyeremény a szerencse által mindig kedvezett főgyűjtdódmbe.
Rövid időn belül

10 milliót

fizettem ki tisztelt vevőimnek.

A 9-ik magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjátékhöz, melynek
I-ső osztályu húzása már

1901. november hó 21. és 22-én van,
ajánlok eredeti sorsjegyeket
egy egészset egy felet egy negyedet egy nyolcadot **koronáért**
12 6 3 1-50

az összeg előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

GAEDICKE A.
BUDAPEST
IV., Kossuth-Lajos-utca 11. szám.

60000	koronát	62551. számra
40000	„	33464. „
40000	„	11119. „
40000	„	28916. „
10000	„	49879. „
10000	„	87991. „
7000	„	60912. „
6000	„	78863. „
6000	„	82528. „
6000	„	97263. „
3000	„	6920. „
3000	„	38691. „
3000	„	90964. „
2500	„	23481. „
2500	„	30049. „
2000	„	28950. „
2000	„	33402. „
2000	„	35862. „
2000	„	60781. „
2000	„	78848. „
2000	„	88874. „
15000	„	57784. „
15000	„	77950. „
15000	„	82506. „
24	á	10000 K. = 240000 K.
44	„	5000 „ = 220000 „
252	„	2000 „ = 504000 „
544	„	1000 „ = 544000 „
756	„	500 „ = 368000 „

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZET és SANATORIUM POZSONY, (Cottage).

Gyógyesd hogyi felkészen, poronai és szőlői vidéki 200 kiterjedésű dűlő, a melynek minden részén apró, meleges erdő van. Szigorúan elhatárolt szőlőművelésű kertes. Legelőterei köztelen. Kiváló élelem, mérsékelt árak. Egész éven át nyitva. Prospektus és felutalólistát küld.

AZ ŐZAGYATOSÁG.

Általában tudott dolog, hogy a szépség előidézője és Formáltatására a legkiválóbb és legbiztosabb a FOLDES-féle

MARGIT KRÉM

Ára: 2 kor., kis téglgy 1 kor., szappan 70 g. ár, puder 1.20 kor. Készítette: FOLDES KELEREK gyógyszerész ARADON. Kapható minden gyógyszerházban.

Prospektus ingyen! Kapható minden gyógyszerházban, a melyben megvan az OSAN.

Tanningene hajfestő szer

A száznak és fogaknak legeslegjobb az OSAN. K. 1.76 és 88 fill.

A legjobb és legszépségesebb szőpítő-szer. 1 üveg ára 2 korona. Ehhez helyben, bármely szappan 60 fillér.

Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl Ludwigstr. 6.

PLATSCHKEK VILMOS

elismert legszolidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza

Budapest, IV. Központi Városház.

Parisi kiállítás: arany érem!

FERDOLENDT

Cipőfénymaz, a legjobb fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan sötét feketé fényt ad és a bőrt is tartóssá teszi. Alapítva 1832. - Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21. - Mindenütt kapható.

SCHWANHÄUSSER irodalmi cikkekkel

RENDET TARTANAK - IDŐT TAKARITANAK

Képea éri meg ingyen és bérmentve

SCHWANHÄUSSER. BÉCS. I., Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

(ORTHOPEDIAI MŰINTÉZET)

Budapest, VII. Kerepesi-ut 32. a Rókus-kórházzal szemben. Sérvektől, műtétől, műközők, haskókól, stb. Orvos-sebészeti műszerek, kötszerek, betegápolási cikkek.

Cummi és határolt különlegességek. Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PEAJELEG NAGY A LEGJOBB!

Várgyógyítás - Hemopatia

Feltalálja az egyedül képviselője:

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos

Budapest, V., Váci-körút 19.

ismertető füzet 1 kor. bérmentve.

Mi helybeliek Budapestben a

NEW-YORK kávéházban

(Erzsébet-körút 9-11.) találkozzunk.

Esetenként honvédszékben

28 ÉV OTA!

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BÉSZTERZESI TORRASA

MAUTNER ÖDÖN

BUDAPEST

CS. ÉS KIR. UDVARI KÁRTEREKESKEDÉSE

ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. és ROTTENSILER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEJYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARY SZALODA

Szaloda: SIMON PÁL. BUDAPEST VI., VACZI-KÖRÚT 25. 400 szoba 1 frónál feljebb kiszolgálással együtt. Parók, elegáns kávéház, díszes és szórakoztató színház. Vilmos vasúti megálló hely az összes pályaszaklók felé.

HÍRDETMÉSEK ÉS REKLAMCIÓK szakszerűen, pontosan és legelősséggel készítt az Évesben lenyomtatva

ALTALANOS TUDOSÍTÓ

Magyarországi és külföldi. Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. Tisztelt: LEOPOLD OVULI, szakszolg.

BAYER-féle

MAGYAR TURISTA-TAPASZ

gyógyesd, bárhol és bárhol a hárkány-nyedek ellen legjobb és legelőssébb szer. - Egy üveges ára 80 fillér. 1 liter. Beszállítást után bérmentve küldi az egyedül készítő:

VÖRÖSKESZTŐ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Andrássy-ut 24.

Kapható gyógyszerházban és drogeriákban.

The Fresham

Élel bixobesztő pároság

Magyarországban működik 1885 óta

Magaslatosság a larsulgi saját palotájában

Budapest Fresham József utca 10.

CSASZÁRTÖRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Előrangú kávé nevű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legelőssébb iszapfürdőkkel, pompás dévnyvíz-uzsorkákat, kő- és kádforrások, - 200 kényelmes lakosztállyal.

Preceptus kívánata ingyen és bérmentve.

SZABADSÁGTÉR ÉS SÉTÁTER-UTCA VILÁGOSÍTÁSÁNAK

BUDAPESTI VILÁGOSÍTÓ-KÖRÚT 17.

FELVILÁGOSÍTÁS DITÁLN

Dr. Kovács Kárpál

KÉZPÁSZTÁR IBOLYA-ILLAT

csak felföldülkü végjegyvel valódi, 3 nap alatt minden kezét gyöngyös és feneve varázsol. Egy téglgy 1.20 kor. Hozzávaló szappan 1 kor.

Fő- és szőlőkultúri raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszer- és illatszertára. Budapest, VI., Győr-utca 17. szám.

Reggelient TOILETTE TITKOK! kívánata ingyen és bérmentve

JENCS-féle

MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID

lovak és szarvasmarháknek

Gazdaságban nélkülözhetetlen!

Az állatok izomerejét fokozza, kitaratva, erősebb teszi, megújítja a lábak morog birtakait, az imulást s az ut. n. pókosodást. - Ára 2 korona. Postán 2.00 kor. beküldés után bérmentve küldi

JENCS VILMOS gyógyszerháza

BUDAPEST, II., SZENÁ-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdettelt gyógyszerek megrendelhető ZOLTAN BELA gyógyszerházában Budapest Szabadságtér és Sétátér-utca sarkán

A legjobb órákat legelőssébb és legelőssébb ókzereket

RÉSLEHETÉRE

szigorúan szabott árakon kiváló minőségű és nemben első és legelőssébb utólag

BRAUSWETTER JÁNOS

szegregométer-órák és órák

Arjegyzék 2000 kópál ingyen és bérmentve.

Különlegességi gyarmányok

Szivattyuk és Mérlegek

minden réle minden czélra

I. Wallfischg. 14. GARVENS W. BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE

„Le Délice”

legelőssébb Vergé cigarettapapír, legelőssébb Vergé szívarkahüvely.

Egyszer meggyujtva, a cigarettát a nélkül, hogy kialudna, egész végig ég.

Mindenütt kapható.

AKACIA - SZAPPAN - KÖRÖM-ÉS GYÖGYÉSZTÁR - KÖRÖM-ÉS GYÖGYÉSZTÁR - KÖRÖM-ÉS GYÖGYÉSZTÁR

SANTAL EGGER